

تبیین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در معنای زندگی در دانشجویان دانشگاه آزاد شهر قدس

سوما صبوری راد^۱، محسن جدیدی^۲، محسن کلهرنیاگلکار^۳

چکیده

هدف این پژوهش تبیین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در معنای زندگی کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد شهر قدس در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ است. این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. حجم نمونه با استفاده از فرمول گرین ۱۹۶ نفر انتخاب شد و روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بود. ابزار گردآوری در این پژوهش شامل پرسشنامه اشتراک‌گذاری اطلاعات چن (۲۰۲۰) و پرسشنامه معنا در زندگی استگر، فریزر، اویشی و کالر (۲۰۰۶) بود. در این پژوهش جهت تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی درصد، میانگین) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره) استفاده شد. نتایج یافته‌های پژوهش حاکی از این است که بر اساس میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌توان معنای زندگی را پیش‌بینی نمود. همچنین نشان داد اشتراک‌گذاری اطلاعات بر معنای زندگی تاثیر مثبت و افزایشی دارند.

کلیدواژه‌ها: شبکه اجتماعی مجازی، اشتراک‌گذاری اطلاعات، معنای زندگی

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی، گرایش عمومی، دانشکده علوم انسانی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهر قدس، تهران، ایران

۲- دانشیار، گروه روان‌شناسی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر قدس، ایران (نویسنده مسئول)

۳ دکترای تخصصی جامعه‌شناسی

مقدمه

یکی از مشغله‌های بزرگ ذهن انسان، خود انسان است. پرسش اساسی این است که آیا آفرینش و پیدایش انسان، هدایت‌شده و جهت‌دار است یا بی‌جهت و تصادفی بوده است. اگر برای بودن انسان معنایی وجود دارد، آن معنا چیست؟ یا آن معناها کدامند؟ چگونه باید آن‌ها را دریافت و محقق ساخت؟ (حسینی، ۱۳۹۷). از نظرگاه تاریخی زندگی معنادار از بحث‌برانگیزترین مفاهیم در فلسفه و روان‌شناسی بوده است. برای معنای زندگی، معانی مختلفی ذکر شده است که همه آن‌ها به داشتن هدف اشاره دارند. سخن از معنای زندگی تاریخچه‌ای به بلندای خلقت آدمی دارد. دغدغه دست یافتن به معنا یکی از دل‌مشغولی‌های اصیل آدمی است که فیلسوفان اگزیستانسیالیست (هستی‌گرا) بر آن تأکید کرده‌اند. مارتین هایدگر می‌نویسد: انسان تنها موجودی است که وجودش برای او مسئله است (صادقی، ایمنی، باوزین، ۱۳۹۸).

کودک در زمان تولد نه اجتماعی است و نه غیراجتماعی، ولی قابلیت اجتماعی شدن را دارد. اجتماعی شدن و یادگیری روش صحیح زندگی که مهارت‌های اجتماعی خوانده می‌شوند (پاکزادیان، ۱۳۸۶). ظهور فناوری‌های نوین ارتباطی تغییراتی اساسی در ساختار تعاملات و ارتباطات انسانی ایجاد کرده است. پیامد این امر، شکل‌گیری نوع جدیدی از تعامل انسانی است که امکان ارتباط انسانی را فراتر از زمان و مکان گسترش می‌دهد که به نوبه خود منجر به پیدایش شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌شود. در دنیای مدرن یکی از فناوری‌هایی که شبکه‌های اجتماعی مجازی متنوعی دارد اینترنت است. اینترنت یک جریان گسترده و در حال رشد است که برای شبکه‌های ارتباطی رایانه‌ای قابل دسترسی است. استفاده گسترده از اینترنت در سرتاسر جهان، ارتباطات رایانه‌ای را به قدری آسان کرده است که مزایای تمام فناوری اطلاعات و ارتباطات و گذشته در ویژگی‌های اینترنت خلاصه می‌شود (لی و لی، ۲۰۱۴).

محققان می‌گویند استفاده از اینترنت باعث بهبود ارتباط بین افراد با فناوری‌های پیشرفته و تقویت شبکه‌های شبکه‌های اجتماعی می‌شود. جامعه می‌تواند از اطلاعات توزیع شده به صورت آنلاین بهره‌مند شود و این اطلاعات جامعه را مؤثرتر و مرتبط‌تر می‌کند. (ولمن و همکارانش، ۲۰۲۰).

یکی از بزرگترین نقاط قوت اینترنت این است که از محدودیت‌های مکانی و زمانی فراتر رفته و یک مکان ملاقات مجازی فراهم می‌کند که از طریق آن افراد می‌توانند روابط اجتماعی خود را با دیگران حفظ کنند. اینترنت افراد را قادر می‌سازد تا با گسترش مرزهای شبکه‌های اجتماعی از زندگی واقعی به فضای مجازی، به مخاطبان زیادی دست یابند (سایگل و دورنر^۱، ۲۰۱۷). امروزه با پیشرفت تکنولوژی ارتباط با دوستان از طرق مختلف امکان پذیر است یکی از این راه‌ها شبکه‌های اجتماعی هستند. شبکه‌های اجتماعی به مفهوم عرصه‌ای است که در آن ارتباطاتی از طریق مجازی صورت می‌گیرد. این شبکه‌ها امروزه تعداد نسبتاً گسترده‌ای دارند و با این وجود هر روزه بر تعداد آن‌ها و همچنین کاربران یعنی استفاده‌کنندگان از این شبکه‌ها افزوده می‌گردد. به عنوان نمونه، پژوهش‌ها نشان می‌دهند که از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ هر ساله بیش از ۲۰۰ میلیون نفر در سرتاسر جهان به کاربران اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی افزوده شده‌اند (مکان، ۲۰۲۰). در میان تحقیقات داخلی نیز نتیجه پژوهش محمدی، طاهر و فروغ (۱۳۹۸) حاکی از آن است که هر ساله و به ویژه در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ و ۱۳۹۸ (محمدی، طاهر و فروغ، ۱۳۹۸) تا ۱۴۰۰ (سازمان برنامه‌ریزی کل کشور، ۱۴۰۰) سالانه حدود ۴ میلیون نفر به تعداد کاربران شبکه‌های اجتماعی در ایران افزوده شده‌اند. در واقع امروزه کشوری را نمی‌توان یافت که از وجود و توسعه شبکه‌های اجتماعی به دور باشد (لی، وانگ و هالی، ۲۰۱۸). به اعتقاد مکان (۲۰۲۰) اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، دقیقاً یک جهان مجازی را تشکیل می‌دهند و کاربران تنها برای تفریح یا سرگرمی در این شبکه‌ها حضور نمی‌یابند بلکه آن‌ها در این شبکه‌ها فعالیت‌های مختلفی را انجام می‌دهند که برخی از آن‌ها جنبه شخصی و برخی جنبه عمومی دارد. مکان (۲۰۲۰) بیان می‌دارد که فعالیت‌های عمومی در شبکه‌های اجتماعی اغلب به دولت یا شرکت‌های

1- Siegel, C., & Dorner, T. E.

وابسته به آن و یا سازمان‌ها و شرکت‌های خصوصی اختصاص دارند در حالی که فعالیت‌های فردی به فراگردها و پیام‌های خصوصی و شخصی افراد اختصاص دارد.

کیم و لی (۲۰۱۵) نیز حوزه فردی در شبکه‌های اجتماعی را مهم‌تر از حوزه اجتماعی آن معرفی می‌کنند و دلیل اصلی در این زمینه را به اشتراک‌گذاری اطلاعات در این فضا معرفی می‌نمایند.

به زعم فرانکل معنا، محرکی درونی است برای یافتن دلیل زندگی. افرادی که معنای زندگی بالاتری دارند به دنبال اهداف والاتری هستند و از همه منابع در دسترس برای رسیدن به این اهداف استفاده می‌کنند. استگر، فرازیر و اویشی دریافتند که معنای زندگی نقش مهمی در شکل‌گیری هویت افراد دارد. افرادی که معنای زندگی بالاتری دارند، قادرند بحران‌های هویتی را به راحتی حل و فصل کنند و این امر در مادران دارای کودکان اسیسم بسیار تأثیرگذار است. معنای زندگی، اشاره به نوعی از احساس ارتباط با خالق هستی، داشتن هدف در زندگی، تعقیب و نیل به اهداف بارز و رسیدن به تکامل دارد. معنای زندگی، در اصل ماهیت شناختی دارد زیرا دربردارنده باورهای افراد در مورد وجود یک هدف غایی در زندگی، اعتقاد به معنویات و زندگی اخروی است (هو، چانگ و چانگ، ۲۰۱۹). داشتن معنا در زندگی، یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های رفاه انسان و رضایت از زندگی است (هالاما، دیدوا، ۲۰۰۷). بر این اساس پژوهش حاضر درصدد پاسخگویی به این سؤال است که آیا شبکه‌های اجتماعی مجازی در معنای زندگی نقشی دارد؟

روش‌شناسی

روش پژوهش

این پژوهش از نوع پژوهش توصیفی همبستگی است که به دنبال بررسی میزان تغییرات یک یا چند عامل، در یک یا چند عامل دیگر است. هدف کاربردی و بررسی ارتباط چند متغیر پیش بین با متغیر ملاک بود.

جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه‌گیری

جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد شهر قدس در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ تشکیل خواهد داد.

حجم نمونه و روش نمونه‌گیری:

روش نمونه‌گیری به شیوه تصادفی ساده بود و تعداد نمونه آماری بر اساس فرمول گرین استفاده شد که عبارتست از: $8K+50$ که در آن k برابر متغیر پیش‌بین بود که در این پژوهش برابر ۶ و جمع آن برابر ۹۸ مورد شد اما به دلیل اعتبار بیرونی تعداد دوبرابر یعنی ۱۹۶ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب خواهد شد.

ابزارهای گردآوری اطلاعات

ابتدا برای گردآوری اطلاعات و دسترسی به مفاهیم پایه و مبانی نظری در خصوص ادبیات موضوع، با استفاده از روش کتابخانه‌ای اقدام به گردآوری اطلاعات می‌گردد. بدین منظور به مطالعه کتب، مقالات، رساله‌ها، پایگاه‌های اطلاعاتی و اسناد و مدارک موجود و ... پرداخته شد. همچنین از پایگاه‌های اطلاعاتی آنلاین معتبر نظیر SCIENCE.MAGIRAN, CIVILICA, SID, ELSEVIER.DIRECT ... استفاده شد.

معرفی ابزار تحقیق

پرسشنامه اشتراک‌گذاری اطلاعات چن (۲۰۲۰):

این پرسشنامه دارای ۳۰ سؤال پنج‌گزینه‌ای است. نحوه نمره‌گذاری: طیف لیکرت پنج‌گزینه‌ای «خیلی کم» نمره ۱ و «زیاد» نمره ۵ بود.

روایی و پایایی: اعتبار این پرسشنامه در پژوهش چن (۲۰۲۰) طبق ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ گزارش شده است. و در پژوهش قاجار (۱۳۹۷) با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ گزارش شده است.

پرسشنامه معنا در زندگی استگر، فریزر، اویشی و کالر (۲۰۰۶):

این پرسشنامه دارای ۱۰ سؤال پنج‌گزینه‌ای و ۲ خرده‌مقیاس (وجود معنا، جستجوی معنا) می‌باشد استفاده شد.

جدول ۱- مشخصات آماری مقیاس معنا در زندگی

متغیر	ابعاد	میانگین	انحراف معیار
معنای زندگی	وجود معنا	۵۲/۴	۶/۳۵
	جستجوی معنا	۶۱/۳	۸/۴۷
میانگین کلی	معنای زندگی	۱۱۳/۷	۱۴/۸۲

روش نمره‌گذاری: نمره‌گذاری این مقیاس در طیف لیکرت ۷ درجه‌ای (کاملاً نادرست=۱، خیلی نادرست=۲، کمی نادرست=۳، نه درست نه نادرست=۴، کمی درست=۵، خیلی درست=۶ و کاملاً درست=۷) انجام شد. ماده ۹ به صورت معکوس نمره‌گذاری شد. اعتبار و روایی: اعتبار خرده‌مقیاس وجود معنا ۰/۸۶ و خرده‌مقیاس جستجوی معنا ۰/۸۷ برآورد شده است. روایی خرده‌مقیاس‌های وجود معنا و جستجوی معنا به ترتیب ۰/۷۰ و ۰/۷۳ است (استگر و همکاران، ۲۰۰۶). در ایران جمالی (۱۳۸۲) این پرسشنامه را هنجاریابی کرد و اعتبار را ۰/۹۰ گزارش کرده است. در پژوهش نریمانی (۱۳۹۵) پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۴ گزارش شده است.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در پژوهش حاضر از تحلیل توصیفی به منظور بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و تحلیل استنباطی برای بیان روابط میان متغیرها در گروه‌های مورد مطالعه با استفاده از روش تجزیه و تحلیل رگرسیون استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج آمار توصیفی

*معنای زندگی:

میانگین و انحراف معیار ابعاد معنای زندگی استخراج گردید که نتیجه حاصله در جدول زیر آمده است.

جدول ۲- شاخص‌های آماری ابعاد معنای زندگی

مقیاس	خرده‌مقیاس	شماره گویه‌ها	تعداد گویه
معنای زندگی	وجود معنا،	۱ تا ۵	۵
	جستجوی معنا	۶ تا ۱۰	۵

براساس اطلاعات جدول بالا، میانگین بعد وجود معنا ۵۲/۴ و جستجوی معنا ۶۱/۳ به دست آمده است. میانگین کلی معنای زندگی برابر با ۱۱۳/۷ به دست آمده است.

*اشتراک‌گذاری اطلاعات:

میانگین و انحراف معیار اشتراک‌گذاری اطلاعات استخراج گردید که نتیجه حاصله در جدول زیر آمده است.

جدول ۳- شاخص‌های آماری اشتراک‌گذاری اطلاعات

متغیر	میانگین	انحراف معیار
میانگین کلی اشتراک‌گذاری اطلاعات	۴۳/۶	۷/۸

میانگین کلی نگرش به خیانت برابر با ۴۳/۶ به دست آمده است.

بررسی نرمال بودن داده‌ها

نتیجه آزمون کولموگروف اسمیرنوف در جدول ۴- آمده است.

جدول ۴ - وضعیت نرمال بودن داده‌ها با بهره‌گیری از آزمون کولموگروف اسمیرنف (k-s)

شاخص	مقدار آزمون	P
متغیر	کولموگروف-اسمیرنف	
	Z	
معنای زندگی	۰/۷۴۵	۰/۲۱۱

با توجه به جدول ۴- سطح معناداری متغیرها از ۰/۰۵ بزرگتر است ($p < ۰/۰۵$) و این موضوع نرمال بودن داده‌های پرسشنامه‌ها را نشان می‌دهد. بنابراین براساس نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنف فرض بر نرمال بودن داده‌ها تأیید می‌شود و می‌توان برای تحلیل‌ها از آزمون‌های پارامتریک استفاده کرد.

آمار استنباطی

بر اساس میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌توان معنای زندگی را پیش‌بینی نمود.

جدول ۵- شاخص‌ها و آماره‌های تحلیل رگرسیون

ضریب همبستگی	مجذور ضریب همبستگی	ضریب تعدیل شده	اشتباه معیار برآورد
R	R2		
۰/۴۱۲ ^a	۰/۰۷۶	۰/۰۵۴	۱/۰۲۵۲

نتیجه نشان می‌دهد که ترکیب خطی بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با معنای زندگی دارای ۰/۴۱۲ درصد ضریب همبستگی است و ۷/۶ درصد از واریانس معنای زندگی آن‌ها را تبیین می‌کند.

جدول ۶- آزمون تحلیل واریانس رگرسیون

منبع تغییر	مجموع مجذور	درجه آزادی	میانگین مجذورات	میزان F	سطح معنی داری Sig.
اثر رگرسیون	۱۱/۷۴۲	۵	۲/۴۲۴	۲/۲۰۱	۰/۰۰۴
اثر باقیمانده	۱۵۴/۶۲۴	۱۸۹	۱/۸۴۵		
جمع	۱۶۶/۳۶۶	۱۹۴			

در اطلاعات جدول مربوط به تحلیل واریانس مشاهده شده ($f=۲/۲۰$ ، $df=۵$ و ۱۸۹) استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی در تبیین معنای زندگی آنها معنادار است. ($p < ۰/۰۵$) به این ترتیب گویایی جدول نمایانگر این نکته است که بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با معنای زندگی ارتباط معنی داری وجود دارد.

جدول ۷- متغیرهایی که وارد رگرسیون شده‌اند

شاخص‌ها	ضریب تفکیک B	خطای معیار	ضریب تفکیک رگرسیون	نسبت t	سطح معناداری
مقدار ثابت	۱/۳۱۴	۰/۰۲۲		۴/۲۵۷	۰/۰۰۰
اشتراک‌گذاری اطلاعات	۰/۷۸۹	۰/۰۶۹	۰/۱۵۴	۱/۴۳۵	۰/۱۷۹

ارقام مندرج در ترازهای جدول ۷- نشان داده است اشتراک‌گذاری اطلاعات بر معنای زندگی تاثیر مثبت و افزایشی دارند. بدین ترتیب نتیجه گرفته می‌شود که فرضیه دوم تحقیق مورد تایید قرار می‌گیرد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش تبیین نقش شبکه اجتماعی مجازی در معنای زندگی کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد شهر قدس در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ است. این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. حجم نمونه با استفاده از فرمول گرین ۱۹۶ نفر انتخاب شد و روش

نمونه‌گیری تصادفی ساده بود. ابزار گردآوری در این پژوهش شامل پرسشنامه است. نتایج یافته‌های پژوهش حاکی از این است که بر اساس میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌توان معنای زندگی را پیش‌بینی نمود.

با توجه به فرضیه بر اساس میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌توان معنای زندگی را پیش‌بینی نمود. از زاویه تحلیل استنباطی، شواهد دراطلاعات جداول ۵ تا ۷ نشان می‌دهد که ترکیب خطی بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با معنای زندگی دارای ۰/۴۱۲ درصد ضریب همبستگی است و ۷/۶ درصد از واریانس معنای زندگی آن‌ها را تبیین می‌کند. دراطلاعات جدول مربوط به تحلیل واریانس مشاهده شده ($f=2/20$ ، $df=5$ و 189) استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی در تبیین معنای زندگی آنها معنادار است. ($p < 0/05$) به این ترتیب گویایی جدول نملیانگر این نکته است که بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با معنای زندگی ارتباط معنی داری وجود دارد. ارقام مندرج در ترازهای جدول ۷ نشان داده است اشتراک‌گذاری اطلاعات بر معنای زندگی تاثیر مثبت و افزایشی دارند. بدین ترتیب نتیجه گرفته می‌شود که فرضیه دوم تحقیق مورد تایید قرار می‌گیرد.

در تبیین این فرضیه می‌توان اذعان نمود که تجهیز کاربران خصوصاً جوانان به مهارت‌های زیستن در فضای مجازی از ضروریات استفاده از این فضا است، از جمله در زمینه صرف زمان و وقت در فضای مجازی توجه به مهارت‌ها و امور کاربردی ضروری است؛ اختصاص زمان مشخص در طول شبانه روز برای حضور در فضای مجازی، پرهیز از عضویت در گروه‌ها و کانال‌های موازی، پرهیز از وب‌گردی و جستجوهای بی‌هدف و ... که همین امر موجب افزایش معنا در زندگی می‌شود.

در مقایسه تطبیقی در زمینه موضوع این فرضیه یعنی پیش‌بینی معنای زندگی براساس میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی، یافته‌های این پژوهش با بخش‌هایی از نتایج پژوهش محققین داخلی و خارجی مانند پژوهش سلیمی؛ حسین زاده؛ زارعی و بدل پور (۱۳۹۶)، آریا و همکاران (۲۰۱۹) بیایلی و فیلیپس (۲۰۱۹)، حمیدی (۱۳۹۷)، محمدی و همکاران (۱۴۰۰)، همخوانی داشته و با یافته‌های آنها انطباق دارد.

سلیمی؛ حسین زاده؛ زارعی و بدل پور (۱۳۹۶) «پیش‌بینی سلامت جسمی و روانی بر اساس مولفه‌های تصمیم‌گیری و حل مساله» نشان داد که رابطه معنی داری بین سلامت جسمی و روانی با مولفه‌های تصمیم‌گیری و حل مساله، انسجام خانواده، ابراز محبت، و ظاهر فیزیکی، وجود دارد. همچنین نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد که مولفه‌های تصمیم‌گیری و حل مساله با سهم ۷۲۳/۳ درصد، انسجام خانواده با ۳/۱۸ درصد، ابراز محبت با ۶/۱۲ درصد و ظاهر فیزیکی با ۸/۱۲ درصد، در مجموع با هم ۳۰ درصد از واریانس سلامت جسمی و روانی را تبیین می‌کند. آریا و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش که انجام دادند به پیوندهای احساس تنهایی و افسردگی در گروه کم‌توانان ذهنی پرداختند. این پژوهشگران اشاره کرده‌اند که کم‌توانان ذهنی فرصت کافی برای یادگیری یا افزایش مهارت‌های اجتماعی مناسب ندارند و نیازمند راهکارهای ویژه‌ی آموزش و تمرین برای افزایش بهره‌وری از این مهارت‌ها هستند. بیایلی و فیلیپس (۲۰۱۹) نشان داد که هدف در زندگی دانش‌آموزان کوچک ناموفق و دارای خودکم‌بینی نسبت به دانش‌آموزان بزرگتر کمتر است. حمیدی (۱۳۹۷)، پژوهشی با عنوان مطالعه ارتباط هدف در زندگی با سلامت اجتماعی انجام دادند. با تحلیل نتایج دریافتند که بین متغیرهای هدف در زندگی و رضایت از زندگی با سلامت اجتماعی جوانان رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. محمدی و همکاران (۱۴۰۰)، پژوهشی به منظور بررسی ارتباط سلامت اجتماعی با هدف در زندگی و ارزش‌های دینی پرستاران انجام دادند. این پژوهش همبستگی از نوع معادلات ساختاری است. نمونه آماری این تحقیق شامل ۳۵۰ نفر از پرستاران مراکز بهداشت و درمان جنوب استان کرمان بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه هدف در زندگی و همکاران، سلامت اجتماعی کییز و مقیاس محقق ساخته ارزش‌های دینی استفاده شد. داده‌ها با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون، بوت استراب و سوبل مورد تحلیل قرار گرفتند. با بررسی نتایج دریافتند که با توجه به اثر مستقیم و غیر مستقیم عامل‌های هدف در زندگی و ابعاد ارزش‌های دینی بر میزان سلامت اجتماعی پرستاران، به نظر می‌رسد با تقویت هدف در زندگی و ارزش‌های دینی می‌توان سلامت اجتماعی پرستاران را افزایش داد.

محدودیت‌های پژوهش

- ۱- عدم دسترسی مستقیم به آزمودنی‌ها.
- ۲- عدم توانایی کنترل متغیرهای مزاحم، از جمله مسائل خانوادگی
- ۳- محدودیت جامعه آماری به کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد شهر قدس بود.

پیشنهادات

الف - پیشنهادات پژوهشی

- ۱- پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی به منظور کسب اطلاعات کاملتر از معنای زندگی با متغیرهای دیگری بررسی شود.
- ۲- این تحقیق به روش کیفی و با استفاده از مصاحبه با آزمودنی‌ها انجام شود تا نتیجه این تحقیقات از روایی و پایایی بالاتری نیز برخوردار شوند و بتوان با دقت و یافته‌های دقیق تری در مورد زوایای این امر بحث کرد.
- ۳- پیشنهاد می‌شود که انجام پژوهش با حجم نمونه بزرگتر و محدوده جغرافیایی وسیع‌تر انجام گیرد تا ادبیات متراکم و منسجمی در خصوص نحوه به کار گیری متغیرهای پژوهش فراهم آید.
- ۴- پیشنهاد می‌شود که اجرای این تحقیق در سایر جوامع و مقایسه نتایج حاصل با یکدیگر انجام گیرد.

ب- پیشنهادات کاربردی

سبا توجه با اینکه رسلنه‌های جمعی، جایگاه ویژه‌ای دارند و بر نگرش، باورها و افکار مخاطبین تأثیر می‌نهند و همچنین در دادن آگاهی و اطلاعات به افراد نقش عمده‌ای دارند، پیشنهاد می‌شود، رسانه‌های جمعی به نقش اشتراک‌گذاری اطلاعات و سلامت اجتماعی در معنای زندگی و ثبات و پایداری خانواده بسیار توجه کرده و برنامه‌های آموزشی را در جهت غنی‌سازی و دادن آگاهی و اطلاعات تدارک ببینند، همچنین در مجلات و نشریه‌های گوناگون بیش‌تر به مسائلی از این دست توجه شود.

منابع

- پاکزادیان حسن (۱۳۸۶). سکه‌های الیمایی. تهران: ناشر مؤلف.
- حسینی، ژ. (۱۳۹۷). نقش شبکه‌های اجتماعی بر آموزش و یادگیری کاربران با تکیه بر مدیریت تکنولوژی، محل انتشار: کنفرانس بین‌المللی اقتصاد مدیریت، روانشناسی.
- حمیدی، ف. (۱۳۹۷). اهمیت آموزش در سازمانها با تاکید بر آموزش الکترونیکی. مجله راهبردهای آموزش. دوره دوم. شماره ۲. صفحات: ۴۷-۴۰.
- سلیمی هادی، حسین زاده پریا، زارعی اقبال، بدل پور زینب (۱۳۹۶). پیش بینی سلامت جسمی و روانی بر اساس مولفه های تصمیم‌گیری و حل مساله، انسجام خانواده، ابراز محبت و ظاهر فیزیکی در معلمان متاهل مقطع ابتدایی شهر کرج. ۸۹-۷۷.
- صادقی، ایمنی، باوزین. (۱۳۹۸). رضایت از زندگی دانشجویان: پیش‌بینی بر اساس دینداری، معنا در زندگی و انعطاف‌پذیری شناختی. مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان، ۵۷(۱۶)، ۲۲۱-۱۹۵.
- محمدی، جواد، غلامرضایی، سیمین، و عزیزی، امیر. (۱۴۰۰). بررسی ارتباط سلامت اجتماعی با هدف در زندگی و ارزش‌های دینی پرستاران. دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ۲۲(۶)، ۱۰۸۷-۱۰۸۰.
- محمدی، میثم؛ طاهر، علی‌رضا و فروغ، جواد (۱۳۹۸). مطالعه رابطه میان متغیرهای اجتماعی با حضور و فعالیت دختران در شبکه‌های اجتماعی، پایان نامه دکترای دانشگاه تهران، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران.
- نیرمانی، محمد؛ زاهد، عادل؛ گل‌پور، رضا؛ (۱۳۹۱) با عنوان رابطه ذهن آگاهی، سبک‌های مقابله‌ای و هوش هیجانی با سلامت روانی در دانشجویان، فصلنامه علوم تربیتی - سال ۵، شماره ۱۹.
- Arya, A., Verma, S., Roy, D., Gupta, P., & Jawaid, F. (2019). A study of burden of care among mothers of mentally retarded children and adolescents attending child and adolescent psychiatry OPD in a tertiary care center in North India. *DELHI Psychiatr Sociology*, 22(2), 238.

- Bailey, T. H., & Phillips, L. J. (2016). The influence of motivation and adaptation on students' subjective well-being, meaning in life and academic performance. *Higher education research & development*, 35(2), 201-216.
- Blau, I., Goldberg, S., & Benolol, N. (2019). Purpose and life satisfaction during adolescence: the role of meaning in life, social support, and problematic digital use. *Journal of Youth Studies*, 22(7), 907-925.
- Halama P, Dedova M. (2007). Meaning in life and hope as predictors of positive mental health: Do they explain residual variance not predicted by personality traits? *Studia Psychologica*; 49: 191-200.
- Kim, Junga & Lee, Chunsik (2015). Factors affecting information sharing in social networking sites amongst university students, Application of the knowledge-sharing model to social networking sites, *Online Information Review*, Vol. 39 No. 3, 2015, pp. 290-309.
- Li, Y., X. Wang, X. Lin, and M. Hajli. 2018. Seeking and sharing health information on social media: A net valence model and cross-cultural comparison. *Technological Forecasting & Social Change* 126: 28-40.
- Mican, Daniel; Sitar-Taut, Dan-Andrei Ioana-Sorina Mihu (2020). User Behavior on Online Social Networks: Relationships among Social Activities and Satisfaction, *Symmetry*, 12 (10).
- Siegel, C., & Dorner, T. E. (2017). Information technologies for active and assisted living— Influences to the quality of life of an ageing society. *International journal of medical informatics*, 100, 32-45.
- Steger, M.F., Frazier, P., Oishi, S., & Kaler, M. (2006). The Meaning in life questionnaire: assessing the presence of and search for meaning in life. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 80-93.
- Wellman, B., Quan-Haase, A., & Harper, M. G. (2020). The networked question in the digital era: How do networked, bounded, and limited individuals connect at different stages in the life course?. *Network Science*, 8(3), 291-312.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

Explaining the Role of Virtual Social Networks in the Meaning of Life in the Students of Azad University of Shahr Quds

Soma Sabouri Rad¹, Mohsen Jadidi², Mohsen Kalhorniagolkar³

Abstract

The purpose of this research is to explain the role of virtual social networks in the meaning of life of all students of Azad University of Quds in the academic year 1402-1401. This descriptive research was correlation type. The sample size was selected using Green's formula of 196 people and the random sampling method was simple. The collection tools in this research included the information sharing questionnaire of Chen (2020) and the meaning in life questionnaire of Steger, Fraser, Oishi and Kaler (2006). In this research, descriptive statistics (percentage frequency, average) and inferential statistics (Pearson's correlation coefficient and multivariate regression) were used to analyze the data. The results of the research findings indicate that the meaning of life can be predicted based on the amount of use of virtual social networks. It also showed that information sharing has a positive and increasing effect on the meaning of life.

Keywords: Virtual Social Network, Information Sharing, Meaning Of Life

---

¹- Master of Psychology, General Studies, Faculty of Humanities, Department of Psychology, Islamic Azad University, Shahr-e-Qods Branch, Tehran, Iran

²- Associate Professor, Department of Psychology, Shahr-e-Qods Branch, Islamic Azad University, Quds City, Iran (Corresponding Author)

³ PhD in Sociology